

FFURFLEN ASESU EFFAITH AR GYDRADDOLDEB SY'N CYNWYS DYLETSWYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL

(Wedi'i diweddarau: Mawrth 2021)

Cyfeiriwch at y canllawiau Asesu Effaith ar Gydraddoldeb cyfredol wrth gwblhau'r ddogfen yma. Pe hoffech chi gael arweiniad pellach, ffoniwch y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant ar 01443 444529.

Rhaid cwblhau asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb ar ddechrau unrhyw gynnig i sicrhau bod tystiolaeth gadarn yn cael ei hystyried wrth wneud penderfyniadau. Bydd y ddogfen yma'n helpu'r Cyngor i wneud penderfyniadau gwybodus, effeithiol a theg wrth sicrhau cydymffuriad ag ystod o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Dyletswydd economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010

Bydd y ddogfen yma hefyd yn cyfrannu at ein dyletswyddau i greu Cymru fwy cyfartal sy'n rhan annatod o:

- Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae canllawiau ['Mapio'r Dyletswyddau - Cymru sy'n fwy cyfartal'](#) yn tynnu sylw at aliniad ein dyletswyddau mewn perthynas â'r ddeddfwriaeth uchod.

ADRAN 1 - MANYLION Y CYNNIG

Swyddog Arweiniol: Catrin Evans

Cyfarwyddwr Gwasanaeth: Roger Waters

Gwasanaeth/Adran: Gwasanaethau Rheng Flaen

Dyddiad: 08/06/2023

1.a) Beth ydych chi'n ei asesu o ran effaith?

Strategaeth/Cynllun	Ail-Fodelu Gwasanaeth / Cau Gwasanaeth	Polisi/Gweithdrefn	Arfer	Gwybodaeth/Datganiad Swydd
☒	☐	☐	☐	☐

1.b) Beth yw enw'r cynnig?

Strategaeth a Chynllun Gweithredu Rheoli Perygl Llifogydd Lleol

1.c) Nodwch drosolwg o'r cynnig gan ddarparu unrhyw ddolenni ategol i adroddiadau neu ddogfennau.

Yn unol â Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010, mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf wedi'i benodi yn Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol ar gyfer ei ardal weinyddol. Yn unol â'r ddeddfwriaeth yma, mae'n ofynnol i Gyngor Rhondda Cynon Taf "ddatblygu, cynnal, cymhwyso a monitro strategaeth ar gyfer rheoli perygl llifogydd lleol", hynny yw, Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd (Strategaeth Leol). Diffinnir perygl llifogydd lleol fel perygl llifogydd o ddŵr wyneb, cwrs dŵr cyffredin, a ffynonellau dŵr daear.

Mae cyhoeddi ail fersiwn y Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru (Strategaeth Genedlaethol) ym mis Hydref 2020¹ wedi sbarduno'r gofynion o dan Adran 10 (5) o Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 i'r Cyngor fel yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol adolygu ei Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol bresennol a chyhoeddi fersiwn ddiwygiedig o fewn yr amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru.

Cyhoeddodd Cyngor Rhondda Cynon Taf ei Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol gychwynnol ym mis Ionawr 2013² yn unol ag Adran 10 o Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010. Mae'r Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol yn diffinio pwy yw'r Awdurdodau Rheoli Risg, beth yw eu swyddogaeth a beth yw eu cyfrifoldebau. Mae'r strategaeth yn nodi ymhellach yr Amcanion Lleol a'r Mesurau sy'n cael eu rhoi ar waith ar gyfer y tymor byr, canolig a hir i reoli perygl llifogydd o ffynonellau lleol (cyrsgiau dŵr cyffredin, dŵr wyneb a dŵr daear) o fewn yr awdurdod.

Mae hefyd yn ofynnol i Gyngor Rhondda Cynon Taf gynhyrchu Cynllun Rheoli Perygl Llifogydd, o dan Reoliadau Perygl Llifogydd 2009. Cyhoeddodd Cyngor Rhondda Cynon Taf ei Gynllun Rheoli Perygl Llifogydd ym mis Tachwedd 2015³ yn unol â Rheoliadau Perygl Llifogydd 2009. Datblygodd y Cynllun Rheoli Perygl Llifogydd yr amcanion a'r camau gweithredu lefel uchel a amlinellwyd yn ein Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol 2013 yn gynllun manwl ar gyfer rheoli perygl llifogydd lleol yn ein cymunedau.

Er bod y Cyngor wedi cyhoeddi'r Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol a'r Cynllun Rheoli Perygl Llifogydd ar wahân yn flaenorol, bydd y Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol ddiwygiedig yn cyfuno'r ddwy ddogfen yn un ddogfen unigol. Bydd hyn yn lleihau cymhlethdod ac yn galluogi'r Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol i gyfathrebu a rheoli perygl llifogydd lleol yn fwy effeithiol.

Rhaid i Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol ddiwygiedig y Cyngor gyd-fynd â nod ac amcanion y Strategaeth Genedlaethol. Nod y Strategaeth Genedlaethol yw 'lleihau'r risgiau i bobl a chymunedau o lifogydd ac erydu arfordirol' ac i hwyluso hyn, y 5 amcan craidd yw:

1. Gwella ein dealltwriaeth a chyfathrebu o risg

¹[Strategaeth Cenedlaethol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru \(LIC\)](#)

² [Strategaeth Leol Rheoli Perygl Llifogydd, Ionawr 2013](#)

³[Cynllun Rheoli Perygl Llifogydd, Tachwedd 2015](#)

2. Parodrwydd a meithrin cydnerthedd
3. Blaenoriaethu buddsoddiad yn y cymunedau sy'n wynebu'r perygl mwyaf
4. Atal mwy o bobl rhag dod yn agored i risg
5. Darparu ymateb effeithiol a pharhaus i lifogydd

Mae Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol ddiwygiedig Cyngor Rhondda Cynon Taf wedi'i ddrafftio i adlewyrchu nod ac amcanion y Strategaeth Genedlaethol. Mae hyn wedi rhoi cyfle i'r Cyngor osod strategaeth gynaliadwy i reoli perygl llifogydd lleol, gwella dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth cymunedau o berygl llifogydd lleol a helpu unigolion a chymunedau i baratoi ac ymateb i effeithiau llifogydd.

1.d) Amlinellwch ble mae deddfwriaeth neu sbardunau eraill fel cod ymarfer yn effeithio ar gyflawni'r cynnig yma.

- Adran 10 Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010:
- Rheoliadau Perygl Llifogydd 2009

1.e) Amlinellwch pwy mae'r cynnig yma'n effeithio arno:

- Defnyddwyr Gwasanaeth
- Gweithwyr
- Y Gymuned Ehangach

ADRAN 2 - PRAWF SGRINIO - A OES ANGEN ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN?

Caiff sgrinio ei defnyddio i benderfynu a yw'r fenter yn cael effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar grwpiau gwarchoddedig. Lle mae effeithiau negyddol yn cael eu nodi ar gyfer grwpiau gwarchoddedig rhaid cynnal Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb llawn.

Rhowch gynifer o fanylion â phosibl ynglŷn â sut y bydd y cynnig yn effeithio ar y grwpiau canlynol. Efallai na fydd hyn yn negyddol o reidrwydd, ond gallai effeithio ar grŵp sydd â nodwedd unigol mewn ffordd benodol.

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn gorfodi'r Cyngor i roi "sylw dyledus" i'r angen i gael gwared ar wahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithlon; hybu cyfle cyfartal rhwng gwahanol grwpiau; a meithrin cysylltiadau da rhwng gwahanol grwpiau. Rhowch ddull croestoriadol ar waith wrth gydnabod bod modd i unigolyn feddu ar fwy nag un nodwedd warchoddedig.

<u>Nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Oedran (<i>Grwpiau oedran penodol h.y. pobl ifainc neu pobl hŷn</i>)	Cadarnhaol	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u hoedran.</p> <p>Bydd y gostyngiad mewn perygl llifogydd lleol yn cael yr effaith gadarnhaol fwyaf ar yr ifanc a'r henoed. Gall pobl ifainc a hen iawn fod yn arbennig o agored i niwed yn ystod llifogydd oherwydd efallai na fydd gyd nhw'r gallu i baratoi ac ymateb i achosion o lifogydd.</p>	<p>Mae data Cyfrifiad 2021⁴ ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 11.2% o boblogaeth RhCT o dan 9 oed a bod 19.7% o boblogaeth RhCT dros 65 oed. Mae hyn yn cynrychioli bron i draean o gyfanswm poblogaeth RhCT o fewn y grwpiau oedran mwyaf agored i niwed o ran paratoi ar gyfer achosion o lifogydd ac ymateb iddyn nhw.</p>

⁴[Cyfrifiad 2021](#)

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Nod Amcanion 1-3 y Strategaeth Leol yw lleihau trallod, aflonyddwch cymunedol a pherygl i fywyd y bobl ac eiddo sy'n agored i berygl llifogydd. Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi'r mesurau perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau hyn gael effaith gadarnhaol ar bob grŵp oedran, ond bydd y buddion mwyaf i'r grwpiau oedran hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd (yr henoed a'r ifanc iawn). Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Mae manylion isod am y mesurau mwyaf perthnasol a sut cafodd grwpiau oedran penodol eu hystyried;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu</p> <p>Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam Gweithredu A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â gwahanol grwpiau</p>	<p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>oedran i leihau'r risg o lifogydd iddyn nhw. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob oed yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i bobl o bob grŵp oedran.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu pobl o bob grŵp oedran. Bydd gwaith allgymorth mewn ysgolion o fudd sylweddol i blant rhwng 5 ac 18 oed.</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pobl o bob oed i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith pob grŵp oedran, gan ystyried sut rydyn ni'n cyfathrebu â'r hen a'r ifanc.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023. Cytunodd y pwyllgor â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mesur 29: Monitro Lleihau Risg i Bobl ac Eiddo Bydd deall manteision rheoli perygl llifogydd lleol a gyflawnir drwy'r Strategaeth Leol yn codi ymwybyddiaeth o reoli perygl llifogydd ymhlith y cyhoedd.</p> <p>Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, byddwn ni'n mynd i'r afael â</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		nhw a bydd yr asesiad effaith yn cael ei ddiweddarau.	
<p>Anabledd <i>(pobl sydd ag anableddau gweladwy ac anweladwy neu gyflyrau iechyd tymor hir)</i></p>	Cadarnhaol	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i holl gymunedau RhCT, waeth beth fo'u hanabledd.</p> <p>Gall pobl ag anabledd fod yn arbennig o agored i niwed yn ystod llifogydd oherwydd efallai y byddan nhw'n llai abl i ymateb a pharatoi. Mae adferiad emosiynol hefyd yn gysylltiedig â llifogydd. Mae pobl sy'n dioddef o salwch meddwl fel iselder a gorbryder yn arbennig o agored i niwed, yn debyg i bobl sydd wedi profi llifogydd o'r blaen.</p> <p>Nod Amcanion 1-3 y Strategaeth Leol yw lleihau trallod, aflonyddwch cymunedol a pherygl i fywyd i nifer y bobl ac eiddo sy'n agored i berygl llifogydd. Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi'r mesurau perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau hyn gael effaith</p>	<p>Mae data Cyfrifiad 2021⁴ ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 23.7% o boblogaeth RhCT yn cael eu nodi'n anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb.</p> <p>Yn ôl Asesiad Anghenion Poblogaeth Cwm Taf, mae 1 o bob 7 o bobl 65+ oed ar draws Cwm Taf Morgannwg yn hawlio Lwfans Gweini (sy'n daladwy i bobl dros 65 oed sydd mor ddifrifol anabl, yn gorfforol neu'n feddyliol, fel bod angen llawer iawn o help arnyn nhw gyda gofal personol neu oruchwyliaeth).</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>gadarnhaol ar bobl o bob gallu, ond bydd y buddion mwyaf i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis y rhai ag anabledd. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd pobl ag anableddau;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â phobl ag anableddau neu broblemau iechyd hirdymor er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu</p>	<p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Sicrhau bod unigolion o bob gallu yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i bobl ag anableddau, gan sicrhau bod cymorth digonol ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu pobl ag anableddau. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i bobl ag anableddau.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pobl o bob gallu i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith pobl ag anableddau.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd ganlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mesur 29: Monitro Lleihau Risg i Bobl ac Eiddo Bydd deall manteision rheoli perygl llifogydd lleol a gyflawnir drwy'r Strategaeth Leol yn codi ymwybyddiaeth o reoli perygl llifogydd ymhlith y cyhoedd.</p> <p>Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, byddan nhw'n cael eu nodi a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.</p>	
Ailbennu Rhywedd (<i>unrhyw un sydd â hunaniaeth rhywedd neu fynegiant rhywedd yn wahanol i'r rhywedd a neilltuwyd iddo adeg ei</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.	Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 93.7% o boblogaeth RhCT yn nodi eu hunaniaeth rhywedd yr un fath

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<i>enedigaeth gan gynnwys hunaniaethau anneuaid</i>		Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddyn nhw a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.	â'r rhyw a gofrestrwyd adeg eu genedigaeth. Dim ond 0.1% o'r boblogaeth sy'n datgan bod eu hunaniaeth o ran rhywedd yn wahanol i ryw a gofrestrwyd ar enedigaeth ond ddim yn nodi hunaniaeth benodol.
Priodasau a Phartneriaethau Sifil <i>(pobl sy'n briod neu mewn partneriaethau sifil)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Does dim tystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma. Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddyn nhw a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.	Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 42.4% o boblogaeth RhCT yn briod neu mewn partneriaeth sifil gofrestredig.
Beichiogrwydd a Mamolaeth <i>(Menywod sy'n feichiog / ar gyfnod mamolaeth)</i>	Cadarnhaol	Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u statws beichiogrwydd neu famolaeth.	*Nid oes ystadegau ar gael ar hyn o bryd ar gyfer y grŵp yma o bobl.

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Disgwylir i'r effeithiau ar bobl feichiog a'r bobl hynny â phlant ifainc fod yn gadarnhaol oherwydd bydd y strategaeth yn annog mwy o ystyriaeth i'r grŵp yma.</p> <p>Gall menyw feichiog a'r rhai â phlant ifanc fod yn arbennig o agored i niwed yn ystod llifogydd oherwydd efallai y byddant yn llai abl i ymateb a pharatoi.</p> <p>Nod Amcanion 1-3 y Strategaeth Leol yw lleihau trallod, aflonyddwch cymunedol a pherygl i fywyd i nifer y bobl ac eiddo sy'n agored i berygl llifogydd. Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi'r mesurau perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau hyn gael effaith gadarnhaol ar bob grŵp, ond bydd y buddion mwyaf i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd fel menywod beichiog a'r rhai â phlant ifanc. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y</p>	<p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a pha mor benodol yr ystyriwyd y grŵp penodol yma;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â menywod beichiog a phobl â phlant ifainc er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob gallu yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i bobl â phlant ifainc a</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>menywod beichiog, gan sicrhau bod digon o gymorth ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu pobl â phlant ifainc a menywod beichiog.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, byddwn ni'n cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn ystyried gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith pobl â phlant ifainc a merched beichiog.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau yma wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mesur 29: Monitro Lleihau Risg i Bobl ac Eiddo</p> <p>Bydd deall manteision rheoli perygl llifogydd lleol a gyflawnir drwy'r</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Strategaeth Leol yn codi ymwybyddiaeth o reoli perygl llifogydd ymysg y cyhoedd.</p> <p>Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddynt a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.</p>	
<p>Hil <i>(grwpiau ethnig neu o dras h.y. grwpiau'r lleiafrifoedd ethnig, Sipsiwn, Roma a Theithwyr)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i holl gymunedau RhCT, waeth beth fo'u hil.</p> <p>Mae anheddau cludadwy yn hytrach na thai brics traddodiadol mewn mwy o berygl mewn achosion o lifogydd, ac mae cymunedau Sipsiwn a Theithwyr o bosibl mewn mwy o berygl. Gall safleoedd Sipsiwn a Theithwyr ddod o dan dri categori; Mannau Aros Parhaol, Croesi a Dros Dro. Oherwydd natur symudol y grŵp yma, mae'n anodd rhybuddio'r</p>	<p>Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 96.7% o boblogaeth RhCT o ethnigrwydd 'Gwyn'. Mae 'Cymry Asiaidd, Asiaidd Prydeinig neu Asiaidd' yn cyfrif am 1.5% o gyfanswm poblogaeth RhCT, mae 'Grwpiau ethnig Cymysg neu luosog' yn cyfrif am 1%, mae 'Du, Du Prydeinig, Du Cymreig, Caribiaidd neu Affricanaidd' yn cyfrif am 0.4% ac mae 'grŵp ethnig arall' yn</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>cymunedau hyn o'r perygl llifogydd sy'n gysylltiedig ag ardal y gallen nhw fod yn ei defnyddio ac efallai nad ydyn nhw'n effro i'r gwasanaethau rhybuddion llifogydd rhad ac am ddim sy'n cael eu darparu gan y Swyddog Met a Cyfoeth Naturiol Cymru.</p> <p>Nod Amcan 9 yn y Strategaeth Leol ddrafft yw 'datblygu offer cyfathrebu effeithiol i rannu gwybodaeth a gwella ymwybyddiaeth unigolion a chymunedau o beryglon llifogydd lleol a sut mae modd eu rheoli'n rhagweithiol'. Er mwyn cyflawni'r amcan yma, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi'r mesurau perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau hyn gael effaith gadarnhaol ar bob grŵp, ond bydd y buddion mwyaf i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis cymunedau Sipsiwn a Theithwyr. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod</p>	<p>cyfrif am y 0.3% olaf y boblogaeth gyfan.</p> <p>Cofnodwyd tua 1,092 o garafanau Sipsiwn a Theithwyr ar 136 o safleoedd yng Nghymru (2020, - Llywodraeth Cymru Ystadegau ar gyfer Cymru)</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>ar y mesurau mwyaf perthnasol a pha mor benodol yr ystyriwyd y grŵp penodol yma;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam Gweithredu A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried cyfathrebu â phobl o bob grŵp, gan gynnwys cymunedau Sipsiwn a Theithwyr, er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob gallu yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Caiff hyn ei gyflawni a'i gyflawni drwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i gymunedau Sipsiwn a</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Theithwyr, gan sicrhau bod cymorth a chyngor digonol ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu cymunedau Sipsiwn a Theithwyr.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn ystyried gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith cymunedau Sipsiwn a Theithwyr.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig:</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a chytunodd y pwyllgor â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>I liniaru'r effaith negyddol bosibl ar y grŵp yma o bobl, bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu a chynlluniau yn rhoi sylw dyledus i'r cymunedau</p>	

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Sipsiwn a Theithwyr sydd mewn perygl o lifogydd. Bydd dulliau cyfathrebu amgen sy'n cyrraedd y grwpiau hyn o bobl yn cael eu hystyried a'u rhoi ar waith yn rhan o'n strategaeth gyfathrebu y disgwylir iddi gael ei chyflawni yn y tymor canolig (2 – 5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddyn nhw a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.</p>	
<p>Crefydd neu Gred <i>(pobl sydd â gwahanol grefyddau a chredoau athronyddol gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau)</i></p>	<p>Ddim yn cytuno neu'n anghytuno</p>	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u crefydd neu gred.</p> <p>Er nad oes dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar bobl sy'n rhannu'r</p>	<p>Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi nad oes gan tua 56.2% o boblogaeth RhCT 'ddim crefydd'. Mae'r ail grŵp mwyaf yn nodi eu bod yn 'Gristnogol', sy'n cyfrif am</p>

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		nodwedd yma, bydd gweithrediad y Strategaeth yn cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddyn nhw a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.	36.4% o gyfanswm poblogaeth RhCT.
Rhyw <i>(Menywod a dynion, merched a bechgyn)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u rhyw.</p> <p>Er nad oes dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma, bydd gweithrediad y Strategaeth yn cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth.</p>	Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 51.1% o boblogaeth RhCT yn fenywod a'r 48.9% sy'n weddill yn ddynion.
Cyfeiriadedd Rhywiol <i>(deurywiol, hoyw, lesbiaidd, heterorywiol)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u cyfeiriadedd rhywiol.</p> <p>Er nad oes dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar bobl sy'n rhannu'r</p>	Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 90.1% o boblogaeth RhCT yn nodi eu bod yn 'syth neu'n heterorywiol'. Mae 1.5% o'r boblogaeth yn nodi eu bod yn 'hoyw neu'n lesbiaidd' ac mae

<u>Nodweddion gwarchoddedig;</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		nodwedd yma, bydd gweithrediad y Strategaeth yn cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth.	1.1% o'r boblogaeth yn nodi eu bod yn 'ddeurywiol'.

Oherwydd ymrwymiadau'r Cyngor i ddarparu cyfleoedd i'r grwpiau canlynol o bobl, hoffem ni i chi ystyried yr effaith arnyn nhw:

	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
Cymuned y Lluoedd Arfog <i>(unrhyw un sy'n gwasanaethu, wedi gwasanaethu, aelodau o'r teulu a'r rhai sydd mewn profedigaeth)</i>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	Nod y Strategaeth Leol yw rheoli perygl llifogydd lleol i holl gymunedau RhCT. Er nad oes dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma, bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth.	Does dim dystiolaeth i awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl sy'n rhannu'r nodwedd yma.

<p>Cynhalwyr <i>(Unrhyw un o unrhyw oedran sy'n darparu gofal di-dâl)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli perygl llifogydd lleol i holl gymunedau RhCT.</p> <p>Gall pobl sy'n darparu gofal di-dâl, a'r rhai y maen nhw'n gofalu amdany'n nhw, fod yn arbennig o agored i niwed yn ystod achosion o lifogydd oherwydd efallai eu bod nhw'n llai abl i ymateb a pharatoi. Nod Amcanion 1-3 y Strategaeth Leol yw lleihau trallod, aflonyddwch cymunedol a pherygl i fywyd i nifer y bobl ac eiddo sy'n agored i berygl llifogydd. Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi'r mesurau perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau hyn gael effaith gadarnhaol ar bob grŵp o bobl, ond bydd y buddion mwyaf i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd fel cynhalwyr a'r rhai sy'n derbyn gofal. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac</p>	<p>Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi bod tua 11.1% o boblogaeth RhCT yn darparu rhyw lefel o ofal di-dâl.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>
--	-------------------	--	---

		<p>Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd pobl sy'n darparu gofal di-dâl;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â chynhalwyr er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob gallu yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni a'i gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i ofalwyr, gan sicrhau bod cymorth digonol ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd</p>	
--	--	--	--

		<p>Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu cynhalwyr. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i bobl drwy ddarparu gofal di-dâl.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pob grŵp o bobl i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith pobl ag anableddau.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth</p>	
--	--	---	--

		<p>Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mesur 29: Monitro Lleihau Risg i Bobl ac Eiddo Bydd deall manteision rheoli perygl llifogydd lleol a gyflawnir drwy'r Strategaeth Leol yn codi ymwybyddiaeth o reoli perygl llifogydd ymhlith y cyhoedd.</p>	
--	--	---	--

		Bydd gweithrediad y Strategaeth yma'n cael ei fonitro'n agos yn unol â gofynion y gwasanaeth. Pe bai unrhyw effeithiau ychwanegol yn cael eu nodi, rhoddir sylw iddyn nhw a bydd yr asesiad effaith yma'n cael ei ddiweddarau.	
--	--	--	--

Os yw'r prawf sgrinio cychwynnol wedi nodi effeithiau negyddol yna **rhaid** cynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb llawn (adran 4). Serch hynny, os ydych chi'n penderfynu ar ôl cynnal prawf sgrinio nad yw'n berthnasol i chi gynnal asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb llawn, nodwch esboniad digonol isod:

Nid oes unrhyw effeithiau negyddol wedi'u nodi felly, bydd y Cyngor yn parhau i roi'r Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu drafft ar waith. Yn gyffredinol, mae'r Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol yn cael effaith niwtral/cadarnhaol ar gyfer y grwpiau 'Nodweddion Gwarchodedig'. Mae'r dystiolaeth i gefnogi'r casgliadau yma wedi'i disgrifio yn y Strategaeth a Chynllun Gweithredu Rheoli Perygl Llifogydd Lleol drafft a'r adroddiad i'r Cabinet, dyddiedig 17 Gorffennaf 2023.⁵ Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ac Effaith Economaidd-gymdeithasol yma'n ddogfen fyw ac felly bydd yn cael ei hadolygu gan Garfan Rheoli Risg - Llifogydd y Cyngor ar bwyntiau allweddol. Mae hyn yn amodol ar sicrhau cymeradwyaeth y Cabinet i ddechrau proses ymgynghori statudol ar y Strategaeth a Chynllun Gweithredu Rheoli Perygl Llifogydd Lleol drafft.⁶

Ydych chi'n fodlon bod gyda chi ddigon o dystiolaeth i gyfiawnhau'ch penderfyniad?

Ydw

Nac ydw

⁵ [Adroddiad Cabinet MTSP One4aALL LG \(modern.gov.co.uk\)](https://modern.gov.co.uk)

Enw: Catrin Evans

Swydd: Uwch Swyddog Risg Llifogydd

Dyddiad: 08/06/2023

Anfonwch gopi o'r ffurflen sgrinio gyflawn yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant.

NODWCH - mae asesiad effaith ar wahân ar gyfer y Gymraeg. Rhaid ei gwblhau hefyd yn unol â'r cynigion.

Dim ond os yw cynigion o natur strategol neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae'n rhaid cwblhau Adran 3 Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol. Mae diffiniad o 'natur strategol' ar gael ar dudalen 6 o'r Canllawiau Paratoi ar gyfer Cychwyn y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol Llywodraeth Cymru.

ADRAN 3 – DYLETSSWYDD ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL (PENDERFYNIADAU STRATEGOL YN UNIG)

Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau'n wahanol a mynd i'r afael ag anghydraddoldeb sydd wirioneddol wrth wraidd gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr o gyfoeth cronedig, os o gwbl, gan arwain at ragor o amddifadedd materol. Mae hyn yn y pen draw yn cyfyngu ar y gallu i unigolion gael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.

Ystyriwch y grwpiau agored i niwed ychwanegol yma a'r effaith y mae modd i'ch cynnig ei chael arnyn nhw:

<ul style="list-style-type: none">• Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed• Pensiynwyr• Plant sy'n derbyn gofal• Pobl ddigartref• Myfyrwyr• Cartrefi oedolion sengl	<ul style="list-style-type: none">• Pobl sy'n byw mewn rhai o ardaloedd mwyaf difreintiedig Cymru• Pobl â sgiliau isel o ran llythrennedd a rhifedd• Pobl sydd wedi ymwneud â'r system loches• Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau• Pobl o bob oed sy'n gadael lleoliad gofal• Pobl sy'n ymwneud â'r system cyfiawnder troseddol
---	---

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p>Incwm isel/Tlodi Incwm <i>(does dim modd i'r unigolyn fforddio gwneud taliadau rheolaidd fel talu biliau, prynu bwyd a dillad, talu am gludiant ac ati.)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'i statws economaidd-gymdeithasol.</p> <p>Mae'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar y rhai sy'n profi tlodi incwm isel/incwm trwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd a chanlyniadau llifogydd i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf. Mae unigolion incwm isel/tlodi incwm yn llai abl i ymateb ac adennill i ddigwyddiadau llifogydd, yn enwedig y costau adennill sy'n gysylltiedig ag ymdrin ag iawndal llifogydd a phremiymau yswiriant. Mae unigolion incwm isel/tlodi incwm hefyd yn llai tebygol o allu fforddio cymryd camau penodol i leihau'r perygl o lifogydd, megis gosod offer gwrthsefyll llifogydd mewn eiddo (giatiau llifogydd).</p> <p>Er mwyn lliniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar unigolion incwm</p>	<p>Yn ôl adroddiad Aelwydydd Islaw'r Incwm Cyfartalog a gyhoeddwyd gan yr Adran Pensiynau Gwaith (DWP), rhwng blwyddyn ariannol a ddaeth i ben yn 2020 a 2022, roedd 21% o holl bobl Cymru yn byw mewn tlodi incwm cymharol. Mae Cymru yn cynrychioli'r gyfran uchaf o bobl sy'n byw mewn tlodi incwm cymharol o gymharu â gweddill y DU.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>isel/tlodi incwm, mae amcanion a mesurau'r Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael trwy ddatblygu arfau cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis gwaith allgymorth a digwyddiadau ymgysylltu i wella gallu unigolion a chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p> <p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chamau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion a sicrheir i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis grwpiau incwm isel/tlodi incwm. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf</p>	<p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>perthnasol a sut yr ystyriwyd grwpiau incwm isel/tlodi incwm;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â grwpiau incwm isel/tlodi incwm er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Caiff hyn ei gyflawni a'i gyflawni drwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i grwpiau incwm isel/tlodi incwm, gan sicrhau bod digon o gymorth ar gael.</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu grwpiau incwm isel/tlodi incwm. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i grwpiau incwm isel/tlodi incwm.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cymunedol Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith grwpiau incwm isel/tlodi incwm.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig. Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau cymdeithasol-economaidd ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.</p> <p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, bydd Strategaeth Leol RhCT yn blaenoriaethu buddsoddiad ac yn darparu cynlluniau lliniaru llifogydd yn yr ardaloedd hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd, a thrwy hynny yn cael effaith gadarnhaol ar y grwpiau incwm isel/tlodi incwm hynny sy'n tueddu o fod wedi'u lleoli yn yr ardaloedd hynny lle mae'r risg fwyaf.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7 nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).	
<p>Cyfoeth Isel a / neu Dim Cynilion (<i>digon o arian i gwrdd â chostau byw sylfaenol a thalu biliau ond heb unrhyw gynilion i ddelio ag unrhyw variant annisgwyl a dim darpariaethau ar gyfer y dyfodol</i>)</p>	Cadarnhaol	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'i statws economaidd-gymdeithasol.</p> <p>Mae'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar y rhai sy'n profi cyfoeth isel a/neu ddim cyfoeth trwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd a chanlyniadau llifogydd i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf. Mae unigolion isel a/neu ddim cyfoeth yn llai abl i ymateb ac adennill i achosion o lifogydd, yn enwedig y costau adennill sy'n gysylltiedig ag ymdrin ag iawndal llifogydd a phremiymau yswiriant. Mae unigolion isel a/neu ddim cyfoeth hefyd yn llai tebygol o allu fforddio cymryd camau penodol i leihau'r perygl o lifogydd,</p>	<p>Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019 sy'n mesur swyddogol amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'r mynegai yn nodi ardaloedd sydd â'r crynodiadau uchaf o sawl math gwahanol o amddifadedd. Yn ôl y mynegai, o'r 50 o ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru sydd wedi aros yn y 50 uchaf ers 2005, hynny yw, 'Amddifadedd â Gwreiddiau Dwfn', mae 4 wedi'u lleoli yn RhCT, gan gyfrif am 12.5%. Roedd pobl mewn amddifadedd incwm mewn Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mewn ardaloedd amddifadedd dwfn</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>megis gosod offer atal llifogydd mewn eiddo (giatiau llifogydd).</p> <p>Er mwyn lliniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar unigolion isel eu cyfoeth a/neu ddim cyfoeth, mae'r amcanion a'r mesurau yn y Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael drwy ddatblygu offer cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis allgymorth, gwaith ac achlysuron ymgysylltu i wella gallu unigolion a chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p> <p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chamau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion sy'n sicrhau'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis</p>	<p>deirgwaith yn fwy na chyfartaledd Cymru.</p> <p>Yn ôl Asesiad Anghenion Poblogaeth Cwm Taf, dros y cyfnod o dair blynedd rhwng 2019 – 2022, mae RhCT wedi gweld cynnydd o 4.1% mewn aelwydydd di-waith.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynol ar 22 Mawrth 2023.</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>grwpiau cyfoeth isel a/neu ddim cyfoeth. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd grwpiau cyfoeth isel a/neu ddim cyfoeth;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut rydyn ni'n cyfathrebu â grwpiau isel a/neu ddim cyfoeth er mwyn lleihau eu risg o lifogydd a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni a'i gyflawni trwy gynhyrchu</p>	<p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i grwpiau cyfoeth isel a/neu ddim cyfoeth, gan sicrhau bod cymorth digonol ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu grwpiau cyfoeth isel a/neu ddim cyfoeth. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i grwpiau isel a/neu ddim cyfoeth.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>ymlith grwpiau tlodi isel a/neu ddim cyfoeth.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau cymdeithasol-economaidd ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.</p> <p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, bydd Strategaeth Leol RhCT yn blaenoriaethu buddsoddiad ac yn darparu cynlluniau lliniaru llifogydd yn yr ardaloedd hynny sydd â'r perygl</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>mwyaf o lifogydd, gan felly gael effaith gadarnhaol ar y grwpiau isel a/neu ddim cyfoeth hynny yn tueddu i gael eu lleoli yn yr ardaloedd hynny lle mae'r risg fwyaf.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7 nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).</p>	
<p><u>Amddifadedd Materol</u> <i>(methu â chael mynediad at wasanaethau na chynnyrch sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol fel yswiriant bywyd, atgyweirio / amnewid nwyddau trydanol sydd wedi torri, cadw'r cartref yn gynnes, hobiau ac ati.)</i></p>	Cadarnhaol	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'i statws economaidd-gymdeithasol.</p> <p>Nod y Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yw cael effaith gadarnhaol ar y rhai sy'n profi amddifadedd materol drwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd o lifogydd a'r canlyniadau i'r cymunedau hynny sy'n wynebu'r perygl mwyaf. Mae'r unigolion hynny nad ydyn nhw'n gallu</p>	Roedd 13% o blant, 11% o oedolion o oedran gweithio a 7% o bensynwyr a oedd yn byw yng Nghymru rhwng diwedd blwyddyn ariannol 2020 a 2022 mewn cartrefi amddifadedd materol ac incwm isel. Mae hyn yn cynrychioli'r ganran uchaf o bobl o bob grŵp oedran o gymharu â gweddill y DU, sy'n dangos bod cyfran uwch o bobl yng Nghymru ar

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>cael gafaél ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol yn llai abl i ymateb ac adennill i achosion o lifogydd, yn enwedig y costau adennill sy'n gysylltiedig ag ymdrin ag iawndal llifogydd a phremiymau yswiriant. Mae'r unigolion hyn hefyd yn llai tebygol o allu fforddio cymryd camau penodol i leihau'r perygl o lifogydd, megis gosod offer gwrthsefyll llifogydd mewn eiddo (giatiau llifogydd).</p> <p>Er mwyn lliniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar y rhai sy'n profi amddifadedd materol, mae'r amcanion a'r mesurau yn y Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael trwy ddatblygu offer cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis gwaith allgymorth ac ymgysylltu. digwyddiadau i wella gallu unigolion a chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p>	<p>gyfartaledd yn wynebu rhagor o amddifadedd materol.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p> <p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chamau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion a sicrheir i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis y rhai sy'n profi amddifadedd materol. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd y rhai na allant gael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â'r rhai nad ydyn nhw'n gallu cael gafael ar</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>nwyddau a gwasanaethau sylfaenol er mwyn lleihau eu risg o lifogydd, darparu cymorth a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Caiff hyn ei gyflawni a'i gyflawni drwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i grwpiau amddifadedd materol, gan sicrhau bod digon o gymorth ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu'r rhai nad ydyn nhw'n gallu cael gafael ar</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>nwyddau a gwasanaethau sylfaenol yn isel. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i'r grwpiau hyn.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith y rhai nad ydyn nhw'n gallu cael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		<p>mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau cymdeithasol-economaidd ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.</p> <p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, bydd Strategaeth Leol Rhondda Cynon Taf yn blaenoriaethu buddsoddiad ac yn darparu cynlluniau lliniaru llifogydd i'r ardaloedd hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd, a thrwy hynny yn cael effaith gadarnhaol ar y rhai nad ydyn nhw'n gallu cael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol yn tueddu i gael eu lleoli yn yr ardaloedd hynny lle mae'r risg fwyaf.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i</p>	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
		sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7 nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).	

<u>Anfantais economaidd-gymdeithasol</u>	Oes unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral gan y cynnig?	Nodwch fanylion yr effaith	Pa dystiolaeth sydd wedi'i defnyddio i ategu'r safbwynt yma?
<p><u>Amddifadedd o ran Ardal</u> <i>(Lle rydych chi'n byw (ardaloedd gwledig), lle rydych chi'n gweithio (mynediad at drafnidiaeth gyhoeddus)</i></p>	<p>Cadarnhaol</p>	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'i statws economaidd-gymdeithasol.</p> <p>Mae'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar y rhai mewn amddifadedd ardal drwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd a chanlyniadau llifogydd i'r cymunedau hynny sy'n wynebu'r perygl mwyaf. Mae'r unigolion hynny sy'n profi amddifadedd ardal yn llai abl i ymateb i ddigwyddiadau llifogydd, yn enwedig yn ystod digwyddiad llifogydd lle mae mynediad cyfyngedig i wasanaethau a chysylltiadau trafnidiaeth allweddol.</p> <p>Er mwyn liniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar y rhai sy'n profi amddifadedd ardal, mae'r amcanion a'r mesurau yn y Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael trwy ddatblygu offer cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a</p>	<p>Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019 sy'n mesur swyddogol amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'r mynegai yn nodi ardaloedd sydd â'r crynodiadau uchaf o sawl math gwahanol o amddifadedd. Yn ôl y mynegai, o'r 20% o'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru o fewn y parth mynediad at wasanaethau, mae 12 o fewn Cyngor Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn cyfrif am 7.8% o'r rheini yn yr Awdurdod Lleol a 0.6% o'r rheini yng Nghymru.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p>

		<p>gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis gwaith allgymorth ac ymgysylltu, digwyddiadau i wella gallu unigolion a chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p> <p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chymunedau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion a sicrhau i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis y rhai sy'n profi amddifadedd ardal. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd y rhai mewn amddifadedd ardal;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â'r rhai</p>	<p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p> <p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>
--	--	--	--

		<p>mewn amddifadedd ardal er mwyn lleihau eu risg o lifogydd, darparu cymorth a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni a'i gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i'r rhai sy'n byw mewn ardaloedd mwy gwledig, gan sicrhau bod cymorth digonol ar gael.</p> <p>Mesur 5: Cynlluniau ymateb mewn argyfwng Mae RhCT yn amgylchedd gwledig yn bennaf. Yn ystod achlysur fwyd, mae'n bosibl y bydd y cymunedau hyn sy'n aml yn fwy anghysbell yn gweld bod ymatebion gan y gwasanaethau brys yn cael eu gohirio neu'n cymryd mwy o amser i gyrraedd. Er mwyn lliniaru'r effeithiau hyn, bydd y mesur yma a chamau gweithredu cysylltiedig yn gwella</p>	
--	--	--	--

		<p>cynlluniau a gweithdrefnau ymateb brys i roi sylw ac ystyriaeth ddyledus i'r rhai sy'n byw mewn ardaloedd gwledig sydd â mynediad cyfyngedig at wasanaethau. Adlewyrchir hyn hefyd yn y cynlluniau ymateb aml-asantiaeth a nodir yn y Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu'r rhai mewn ardaloedd gwledig. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol o fudd i'r grwpiau hyn.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith y rhai mewn amddifadedd ardal.</p>	
--	--	---	--

		<p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7</p>	
--	--	---	--

		<p>nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).</p> <p>Fodd bynnag, gall ceisio cyllid allanol fod yn broblemus oherwydd yn aml er mwyn sicrhau budd cost cadarn mae angen i nifer fawr o eiddo fod wedi cael eu heffeithio gan lifogydd. Gan mai dim ond nifer fach o eiddo sydd gan rai cymunedau gwledig, yn aml dydyn nhw ddim yn cyrraedd y trothwyon cenedlaethol i fod yn gymwys ar gyfer cyllid grant cenedlaethol. I liniaru effeithiau negyddol hyn, yn ogystal â'r amcanion a'r mesurau a grybwyllwyd eisoes sy'n anelu at godi ymwybyddiaeth o berygl llifogydd, adeiladu parodrwydd a gwella gwytnwch yn y gymuned, bydd y Strategaeth Leol hefyd yn nodi cyfleoedd sy'n gweithio gyda natur i reoli perygl llifogydd (Amcan 6). Gweithredir y math yma o ymyrraeth perygl llifogydd yn aml mewn ardaloedd gwledig neu yn y dalgylch uchaf oherwydd yr ardaloedd mwy o dir sydd ar gael y mae modd eu defnyddio ar gyfer rheoli llifogydd yn naturiol.</p>	
--	--	---	--

		<p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, mae Strategaeth Leol RhCT yn annog cyfleoedd ar gyfer rheoli llifogydd yn naturiol ac mae wedi cynnwys mesurau a champau gweithredu i hyrwyddo'r mathau hyn o ymyriadau ar draws RhCT. Bydd RhCT yn ymchwilio i gyfleoedd i reoli llifogydd yn naturiol, a thrwy hynny gael effaith gadarnhaol ar y rhai mewn ardaloedd gwledig sydd hefyd mewn perygl mawr o lifogydd.</p> <p>Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau cymdeithasol-economaidd</p>	
--	--	---	--

		ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.	
<p>Cefndir economaidd-gymdeithasol <i>(dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni)</i></p>	Ddim yn cytuno neu'n anghytuno	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'i statws economaidd-gymdeithasol.</p> <p>Mae'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar y grwpiau hynny o gefndir economaidd-gymdeithasol difreintiedig trwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd a chanlyniadau llifogydd i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf. Mae'r unigolion hynny o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig yn llai abl i ymateb ac adennill i ddigwyddiadau llifogydd, yn enwedig y costau adennill sy'n gysylltiedig ag ymdrin ag iawndal llifogydd a phremiymau yswiriant. Mae'r unigolion hyn hefyd yn llai tebygol o allu fforddio cymryd camau penodol i leihau'r perygl o lifogydd, megis gosod offer gwrthsefyll llifogydd mewn eiddo (giatiau llifogydd).</p> <p>Er mwyn liniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar y grwpiau hynny o</p>	<p>Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019 sy'n mesur swyddogol amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'r mynegai yn nodi ardaloedd sydd â'r crynodiadau uchaf o sawl math gwahanol o amddifadedd.</p> <p>Yn ôl y mynegai, o'r 20% o'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru o fewn y maes addysg, mae 49 o fewn Cyngor Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn cyfrif am 31.8% o'r rhai yn yr Awdurdod Lleol a 2.6% o'r rhai yng Nghymru.</p> <p>O'r 20% o'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru o fewn y maes cyflogaeth, mae 56 o fewn Cyngor Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn cyfrif am 36.4% o'r rhai yn yr Awdurdod Lleol a 2.9% o'r rhai yng Nghymru.</p>

		<p>bobl, mae'r amcanion a'r mesurau yn y Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael trwy ddatblygu offer cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis gwaith allgymorth ac ymgysylltu, digwyddiadau i wella gallu unigolion a chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p> <p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chamau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion a sicrhair i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis y rhai ar incwm is, cyflogaeth ac addysg. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd y rhai o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig;</p>	<p>O'r 20% o'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru o fewn y maes incwm, mae 46 o fewn Cyngor Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn cyfrif am 29.9% o'r rhai yn yr Awdurdod Lleol a 2.4% o'r rhai yng Nghymru.</p> <p>Mae data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Rhondda Cynon Taf (RhCT) yn nodi nad oes gan tua 24.2% o boblogaeth RhCT unrhyw gymwysterau.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p>
--	--	---	--

		<p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam Gweithredu A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â'r rheini o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig er mwyn lleihau eu risg o lifogydd, darparu cymorth a meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Caiff hyn ei gyflawni a'i gyflawni drwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i'r rhai o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig, gan sicrhau bod digon o gymorth ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda</p>	<p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>
--	--	---	--

		<p>thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu'r rhai o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig. Bydd gwaith allgymorth gydag ysgolion, grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i'r grwpiau hyn.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith y rhai o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth</p>	
--	--	---	--

		<p>ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p> <p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau economaidd-gymdeithasol</p>	
--	--	--	--

		<p>ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.</p> <p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, bydd Strategaeth Leol RhCT yn blaenoriaethu buddsoddiad ac yn darparu cynlluniau lliniaru llifogydd yn yr ardaloedd hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd, a thrwy hynny yn cael effaith gadarnhaol ar y rhai o gefndiroedd economaidd-gymdeithasol difreintiedig sy'n dueddol o fod wedi'u lleoli yn yr ardaloedd hynny lle mae'r risg fwyaf.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7 nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).</p>	
<p>Anfantais economaidd-gymdeithasol <i>(Yr effaith gronnus y bydd y cynnig yn ei chael ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd(ion) gwarchoddedig)</i></p>	Cadarnhaol	<p>Nod y Strategaeth Leol yw rheoli'r perygl o lifogydd lleol i bob cymuned yn RhCT, waeth beth fo'u cefndir cymdeithasol-economaidd.</p>	<p>Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019 sy'n mesur swyddogol amddifadedd cymharol ar gyfer ardaloedd bach yng Nghymru. Mae'r mynegai yn</p>

<p><i>neu eu bregusrwydd, neu oherwydd eu bod nhw eisoes dan anfantais)</i></p>		<p>Mae'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd yn anelu at gael effaith gadarnhaol ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol trwy liniaru a rheoli'r tebygolrwydd a chanlyniadau llifogydd i'r cymunedau hynny sy'n wynebu'r perygl mwyaf. Mae'r unigolion hynny sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol yn llai abl i ymateb ac adennill i ddiwyddiadau llifogydd, yn enwedig y costau adennill sy'n gysylltiedig ag ymdrin ag iawndal llifogydd a phremiymau yswiriant. Mae'r unigolion hyn hefyd yn llai tebygol o allu fforddio cymryd camau penodol i leihau'r perygl o lifogydd, megis gosod offer gwrthsefyll llifogydd mewn eiddo (giatiau llifogydd).</p> <p>Er mwyn lliniaru effeithiau negyddol posibl llifogydd ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol, mae'r amcanion a'r mesurau yn y Strategaeth Leol yn ceisio hyrwyddo'r cymorth a'r cyngor sydd ar gael trwy ddatblygu offer cyfathrebu effeithiol (Amcan 9) a gweithgareddau codi ymwybyddiaeth megis gwaith allgymorth a digwyddiadau ymgysylltu i wella gallu unigolion a</p>	<p>nodi ardaloedd sydd â'r crynodiadau uchaf o sawl math gwahanol o amddifadedd. Yn ôl y mynegai, o blith y 10% o'r Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is mwyaf difreintiedig yng Nghymru, mae 27 o fewn Cyngor Rhondda Cynon Taf. Mae hyn yn cyfrif am 17.5% o'r rhai yn yr Awdurdod Lleol a 1.4% o'r rhai yng Nghymru.</p> <p>Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu cyhoeddus RhCT ym mis Ionawr 2023 i lywio datblygiad y Strategaeth Leol ddrafft.</p> <p>Adolygiad y Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar 22 Mawrth 2023.</p> <p>Cofrestr Cymunedau Mewn Perygl 2019, Cyfoeth Naturiol Cymru</p>
---	--	--	---

		<p>chymunedau i baratoi, ymateb ac adfer i effeithiau llifogydd (Amcan 10).</p> <p>Er mwyn cyflawni'r amcanion hyn, mae'r Strategaeth Leol wedi nodi mesurau a chamau gweithredu perthnasol i'w cyflawni gan y Cyngor. Disgwylir i'r mesurau a'r camau gweithredu hyn gael effaith gadarnhaol ar bobl o bob cefndir cymdeithasol-economaidd, fodd bynnag, y buddion a sicrheir i'r grwpiau hynny sy'n arbennig o agored i effeithiau llifogydd megis y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol. Mae hyn yn arbennig o berthnasol wrth ystyried y mesurau 'Ymwybyddiaeth Llifogydd, Parodrwydd ac Ymateb'. Manylir isod ar y mesurau mwyaf perthnasol a sut yr ystyriwyd yr anfantais economaidd-gymdeithasol hynny;</p> <p>Mesur 3: Cyfathrebu Bydd cynhyrchu strategaeth gyfathrebu (Cam A6) a chynlluniau cysylltiedig (Cam Gweithredu A7) yn ystyried sut y cyfathrebir â'r rhai sydd dan anfantais economaidd-gymdeithasol er mwyn lleihau eu risg o lifogydd, darparu cymorth a</p>	<p>Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015</p>
--	--	---	---

		<p>meithrin parodrwydd. Nodir bod hyn yn cael ei gyflawni yn y tymor canolig (2-5 mlynedd) o ddyddiad cyhoeddi'r Strategaeth Leol.</p> <p>Mesur 4: Rhybudd Llifogydd a Hysbysu Sicrhau bod unigolion o bob cefndir cymdeithasol-economaidd yn cael gwybod yn brydlon am lifogydd posibl. Bydd hyn yn cael ei gyflawni a'i gyflawni trwy gynhyrchu strategaeth gyfathrebu gynhwysfawr sy'n rhoi sylw dyledus i grwpiau economaidd-gymdeithasol difreintiedig, gan sicrhau bod cymorth digonol ar gael.</p> <p>Mesur 6: Addasu Cymunedol a Chydnerthedd Bydd paratoi cynlluniau llifogydd cymunedol a gwaith allgymorth gyda thrigolion ac ysgolion i godi ymwybyddiaeth a pharodrwydd yn ystyried sut rydyn ni'n targedu grwpiau economaidd-gymdeithasol difreintiedig. Bydd gwaith allgymorth gyda grwpiau cymunedol ac elusennau o fudd i'r grwpiau hyn.</p> <p>Mesur 8: Ymgysylltu ac Ymgynghori Cyhoeddus</p>	
--	--	---	--

		<p>Bydd ymgysylltu â'r cyhoedd ynghylch y perygl o lifogydd yn annog pawb i fod yn fwy rhagweithiol ar lefel gymunedol. I gyflawni hyn, bydd cynhyrchu strategaeth a chynlluniau cyfathrebu yn targedu gweithgareddau codi ymwybyddiaeth ymhlith y grwpiau cymdeithasol-economaidd hynny sydd dan anfantais.</p> <p>Mae'r Cyngor eisoes wedi cynnal ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd ym mis Ionawr 2023 a luniwyd i lywio datblygiad ein Strategaeth Leol ddiwygiedig. Bydd ymgynghoriad cyhoeddus statudol pellach yn cael ei gynnal ar y Strategaeth Leol ddrafft. Mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yn dangos ystyriaeth briodol y Cyngor i gynnwys y cyhoedd wrth ddatblygu'r Strategaeth Leol. Amlygodd canlyniadau'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd yr angen am well cyfathrebu â'r cyhoedd, yn enwedig o ran cyngor a chymorth ar beth i'w wneud cyn, yn ystod ac ar ôl llifogydd. Mae'r canlyniadau hyn wedi bwydo i mewn i'r Strategaeth Leol ddiwygiedig.</p>	
--	--	--	--

		<p>Cyflwynwyd y canlyniadau hefyd i'r Pwyllgor Craffu Newid Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023, a gytunodd â'r newidiadau arfaethedig.</p> <p>Mae'r Strategaeth hefyd yn edrych ar y gwahanol ffyrdd o sicrhau cyllid partneriaeth i gyflawni prosiectau lliniaru llifogydd ledled RhCT (Amcan 11), gyda nod craidd o amddiffyn rhagor o gymunedau'n well, darparu rhagor o fuddion a helpu i osgoi amddifadedd a achosir gan lifogydd. Mae'r Strategaeth yn defnyddio'r Gofrestr Cymunedau mewn Perygl fel ffordd o flaenoriaethu buddsoddiad i'r cymunedau hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd. Mae'r Gofrestr hefyd yn ystyried pa mor agored i niwed yw ardaloedd sy'n ystyried ffactorau cymdeithasol-economaidd ac sy'n aml yn cyd-fynd ag ardaloedd lle mae'r perygl mwyaf o lifogydd.</p> <p>Yn unol â Strategaeth Genedlaethol Llywodraeth Cymru ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, bydd Strategaeth Leol Rhondda Cynon Taf yn blaenoriaethu buddsoddiad ac yn darparu</p>	
--	--	--	--

		<p>cynlluniau lliniaru lifogydd yn yr ardaloedd hynny sydd â'r perygl mwyaf o lifogydd, a thrwy hynny yn cael effaith gadarnhaol ar y grwpiau economaidd-gymdeithasol difreintiedig hynny sy'n dueddol o fod wedi'u lleoli yn yr ardaloedd hynny sydd â'r risg uchaf.</p> <p>Ar lefel fwy lleol, bydd asesiadau cymdeithasol-economaidd unigol ar lefel prosiect yn cael eu cynnal drwy gydol cylch oes y Strategaeth yma. Bydd hyn hefyd yn rhoi sylw dyledus i sut rydyn ni'n cyflawni yn erbyn y 7 nod llesiant a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).</p>	
--	--	--	--

ADRAN 4 - ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB LLAWN

Dylech ddefnyddio'r wybodaeth a gasglwyd yn ystod y cam sgrinio i'ch cynorthwyo i nodi effeithiau negyddol / andwyol posibl a nodi'n glir pa grwpiau sy'n cael eu heffeithio.

- 4.a) O ran unrhyw effaith anghymesur / negyddol / andwyol y byddai'n bosibl i'r cynnig ei gael ar grŵp gwarchoddedig, nodwch y camau y byddai modd eu cymryd i leihau'r effaith yna ar gyfer pob grŵp sydd wedi'i nodi? **Atodwch gynllun gweithredu ar wahân os yw'r effeithiau'n rhai sylweddol.**

Chafodd dim effeithiau anghymesur, negyddol neu andwyol y gallai'r cynnig eu cael ar grŵp gwarchoddedig eu nodi. Mae'n bwysig nodi, fodd bynnag, bod y Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol drafft yn ddogfen fyw y gellir ei newid yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus pellach. Bydd dulliau lliniaru priodol yn cael eu hystyried wrth nodi unrhyw effaith anghymesur, negyddol neu andwyol a bydd hyn yn cael ei adlewyrchu mewn diweddariadau i'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yma.

- 4.b) Os yw ffyrdd o leihau'r effaith wedi cael eu nodi ond dydyn nhw ddim yn bosibl, esboniwch pam dydyn nhw ddim yn bosibl.

Nid oes unrhyw effeithiau anghymesur, negyddol neu andwyol ar grŵp gwarchoddedig sy'n gysylltiedig â'r Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd.

- 4.c) Rhowch fanylion unrhyw ddata neu ymchwil sydd wedi arwain at eich rhesymeg uchod, yn enwedig y ffynonellau wedi'u defnyddio i sefydlu demograffeg defnyddwyr gwasanaethau/aelodau o staff.

Bydd y Strategaeth yn eiriol dros gydraddoldeb anabledd a hygyrchedd wrth gyflawni ei Strategaeth Leol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd, yn unol â Pholisi Amrywiaeth a Chydraddoldeb y Cyngor, Cynllun Cydraddoldeb Strategol, Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus, Deddf Cydraddoldeb 2010 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Yn ogystal, defnyddiwyd tystiolaeth o'r canlynol i lywio'r penderfyniadau a wnaed yn yr asesiad effaith yma: Amddifadedd Lluosog, data Cyfrifiad 2021, Asesiad Anghenion Poblogaeth Cwm Taf, Ymarferiad Ymgysylltu Cyhoeddus Cychwynnol RhCT ar ddrafftio'r Strategaeth Leol ddiwygiedig, y Strategaeth Genedlaethol ar Llifogydd ac Erydu Arfordirol yng Nghymru, y Gofrestr Cymunedau mewn Perygl 2019, a'r Adroddiad Aelwydydd Islaw'r Incwm Cyfartalog a gyhoeddwyd gan yr Adran Gwaith a Phensiynau.

- 4.d) Rhowch fanylion am sut gwnaethoch chi ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaethau / aelodau o staff ar y cynigion a'r camau a gymerwyd i osgoi unrhyw effaith anghymesur ar grŵp gwarchoddedig. Esboniwch sut rydych chi wedi defnyddio adborth i ddylanwadu ar eich penderfyniad.

Cynhaliwyd ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd anstatudol cychwynnol drwy holiadur yn fewnol ac fe'i cynhaliwyd am gyfnod o chwe wythnos o 13 Rhagfyr 2022 tan 24 Ionawr 2023. Pwrpas yr ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol oedd rhoi cyfle i'r cyhoedd lywio'r gwaith o ddrafftio'r Strategaeth Leol ddiwygiedig. Cyflwynwyd canlyniadau ac adolygiad o'r ymarfer ymgysylltu cyhoeddus cychwynnol ar y Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu diwygiedig i'r Pwyllgor Craffu Newid yn yr Hinsawdd, Gwasanaethau Rheng Flaen a Ffyniant ar 22 Mawrth 2023. Roedd yr aelodau'n gefnogol i ymgysylltu â'r cyhoedd a'r adolygiad o'r Strategaeth Leol, a chytunwyd i'w sylwadau gael eu bwydo i mewn i ddrafftio'r Strategaeth ddiwygiedig.

Mae'n ofynnol yn ôl Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010 i'r Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol ymgynghori ar y Strategaeth Leol a'r dogfennau amgylcheddol cysylltiedig (AAS a HRA) gyda'r cyhoedd ac awdurdodau rheoli risg y gallai'r strategaeth effeithio arnyn nhw.

Bwriedir cynnal yr ymgynghoriad cyhoeddus statudol ar y Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu drafft, a'r dogfennau amgylcheddol sy'n cyd-fynd ag ef, am gyfnod o 6 wythnos ar ôl i'r Aelodau eu cymeradwyo i ddechrau ymgynghoriad cyhoeddus.

Ar ôl ystyried yr ymatebion i'r ymgynghoriad, bydd y Strategaeth a'r Cynllun Gweithredu drafft diwygiedig a'r dogfennau amgylcheddol cysylltiedig yn cael eu cwblhau a'u cyflwyno i'r Cabinet i'w cymeradwyo cyn cyflwyno'r dogfennau terfynol i Lywodraeth Cymru i'w cymeradwyo gan Weinidogion.

O dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010 a Dyletswyddau Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus, mae'r ymarfer ymgysylltu â'r cyhoedd a'r ymgynghoriadau cyhoeddus statudol wedi'u cynnwys/bydd yn cynnwys cwestiynau sy'n edrych ar sut mae ei benderfyniadau'n effeithio ar bobl â nodweddion penodol.

4.e) Ydych chi'n fodlon bod y broses ymgysylltu yn cydymffurfio â gofynion y Dyletswyddau Statudol Cydraddoldeb a Dyletswyddau Statudol Economaidd-Gymdeithasol?

Ydw

Nac ydw

ADRAN 5 – MONITRO, GWERTHUSO AC ADOLYGU

5a) Amlinellwch isod sut y bydd y cynnig yn cael ei fonitro unwaith y bydd yn cael ei weithredu:

Bydd gweithredu'r Strategaeth, yn benodol sut rydyn ni'n mesur cynnydd o ran cyflawni'r Strategaeth Leol, yn canolbwyntio ar gyflawni'r camau gweithredu llifogydd. Mae'r camau gweithredu llifogydd wedi'u datblygu i gyflawni'r mesurau a'r amcanion yn y Strategaeth Leol.

Bydd yr holl fesurau llifogydd sy'n weithgareddau cylchol, h.y., gweithgareddau craidd yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol sy'n ymwneud â rheoli perygl llifogydd fel sy'n ofynnol o dan Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010, Rheoliadau Perygl Llifogydd 2009 ac fel yr Awdurdod Draenio Tir o dan Ddeddf 1991, yn cael eu monitro a'u mesur yn chwarterol drwy'r Cynllun Cyflawni Gwasanaeth Rheoli Perygl Llifogydd a Phrosiectau Strategol yr Awdurdod.

5b) Erbyn pryd bydd raid i chi adolygu gwerthusiad y cynnig?

Bydd cyflwyno'r Strategaeth Leol yn cael ei fonitro a'i adolygu'n flynyddol. Cyhoeddir adroddiad cynnydd ar gyflawni camau gweithredu bob blwyddyn i fonitro cynnydd yn erbyn amcanion a mesurau'r Strategaeth Leol.

Bydd y Cynllun Gweithredu Llifogydd yn y Strategaeth Leol (Atodiad A) yn cael ei ddiweddarau bob 2 flynedd i adlewyrchu darpariaeth barhaus yn erbyn amcanion a mesurau'r Strategaeth.

Bydd y Strategaeth Leol yn cael ei diweddarau yn unol â diweddariadau i'r Strategaeth Genedlaethol yn y dyfodol.

5c) Pwy sy'n gyfrifol am fonitro ac adolygu'r cynnig?

Fel yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol, mae'r Cyngor yn gyfrifol am fonitro gweithrediad y Strategaeth Leol. Mae hyn yn cynnwys monitro ei weithgareddau ei hun a'r rhai a gwblhawyd gan Awdurdodau Rheoli Risg eraill. Bydd yr holl fesurau llifogydd a chamau gweithredu sy'n weithgareddau cylchol, hy gweithgareddau craidd yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol sy'n ymwneud â deddfwriaeth berthnasol, yn cael eu monitro a'u mesur yn chwarterol trwy Gynllun Cyflawni Gwasanaeth Rheoli Perygl Llifogydd a Phrosiectau Strategol yr Awdurdod. Bydd y Cynllun Darparu Gwasanaeth yn cael ei fonitro bob chwarter gan Garfan Cyflawniad Cyngor Rhondda Cynon Taf.

5d) Sut bydd y canlyniadau o'r broses fonitro'n cael eu defnyddio i ddatblygu cynigion yn y dyfodol?

Bydd y gwaith o gyflawni camau gweithredu i gyflawni amcanion a mesurau'r Strategaeth yn cael ei fonitro'n flynyddol a fydd yn bwydo i mewn i Gynllun Gweithredu Llifogydd wedi'i ddiweddarau bob 2 flynedd i adlewyrchu'r camau gweithredu parhaus i reoli'r perygl o lifogydd yn RhCT.

ADRAN 6 - ADOLYGU

Ar gyfer pob cynnig polisi, p'un a yw'n Benderfyniad Allweddol Arwyddocaol ai peidio, rhaid i chi anfon yr asesiad yma at y Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant – cydraddoldeb@rctcbc.gov.uk a'r Garfan Ymgynghori ac Ymgysylltu – ymgynggori@rctcbc.gov.uk yn y lle cyntaf ar gyfer rhywfaint o arweiniad cychwynnol ac adborth. Yn rhan o'r Broses Asesu Effaith ar y Gymraeg, Cydraddoldeb a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol, dylai pob cynnig sy'n dod o fewn y diffiniad o Benderfyniad Allweddol Arwyddocaol gael ei osod ger bron Swyddogion y Panel Adolygu. Mae swyddogion o bob rhan o Wasanaethau'r Cyngor yn rhan o'r panel yma ac mae'n gweithredu fel ffrind beirniadol cyn i'ch adroddiad gael ei gwblhau a'i gyhoeddi ar gyfer cymeradwyaeth gan y Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.

Os yw'r cynnig yma'n cael ei ystyried yn Benderfyniad Allweddol Strategol, anfonwch eich asesiad effaith i gyfeiriad e-bost - BusnesyCyngor@rctcbc.gov.uk fel bod modd trefnu Panel Adolygu i drafod eich cynnig. Darllenwch ein dogfen ganllaw i gael rhagor o wybodaeth am beth yw Penderfyniad Allweddol Arwyddocaol.

Mae'n bwysig cadw cofnod o'r broses yma fel bod modd i ni ddangos sut rydyn ni wedi ystyried ac ymgorffori ystyriaethau Amrywiaeth/Economaidd-gymdeithasol lle bynnag y bo modd. Sicrhewch eich bod chi'n diweddarau'r adrannau perthnasol isod ar y cyd â'r adrannau perthnasol

Sylwadau'r Garfan Amrywiaeth a Chynhwysiant	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu
Sylwadau'r Adran Ymgynghori	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw welliannau a wnaed yn dilyn yr ymgynghoriad

Sylwadau Swyddogion y Panel Adolygu	Dyddiad Ystyried y Cynnig	Disgrifiad byr o unrhyw newidiadau a wnaed yn dilyn ystyriaethau gan Swyddogion y Panel Adolygu

ADRAN 7 - CRYNODEB O'R EFFEITHIAU GAN Y CYNNIG

Darparwch grynodeb o'r asesiad effaith isod. Yn y crynodeb, rhaid cynnwys rhai o'r prif effeithiau cadarnhaol a negyddol ynghyd â throsolwg o'r camau gweithredu ers yr asesiad effaith a gafodd eu cymryd i gyfrannu at effeithiau mwy cadarnhaol yn well. Rhaid cynnwys y crynodeb hwn yn yr adran Ystyriaethau Cydraddoldeb sy'n rhan o dempled adroddiad Uwch Reolwyr y Cyngor/y Cabinet. Dydy hi ddim yn addas ysgrifennu 'gweler yr adroddiad llawn yn Atodiad x' yn unig yng nghorff yr adroddiad. Rhaid i'r asesiad effaith gael ei gyhoeddi ochr yn ochr â'r adroddiad.

Mae ffurflen sgrinio Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb wedi'i pharatoi at ddiben yr adroddiad yma. Darganfuwyd nad oes angen adroddiad llawn ar hyn o bryd.

Ni nodwyd unrhyw effeithiau anghymesur, negyddol neu andwyol y gallai'r cynnig eu cael ar grŵp gwarchoddedig. Mae'n bwysig nodi, fodd bynnag, bod y Strategaeth Rheoli Perygl Llifogydd Lleol drafft yn ddogfen fyw y gellir ei newid yn dilyn ymgynghoriad cyhoeddus pellach. Bydd dulliau lliniaru priodol yn cael eu hystyried wrth nodi unrhyw effaith anghymesur, negyddol neu andwyol a bydd hyn yn cael ei adlewyrchu mewn diweddariadau i'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb.

ADRAN 8 - AWDURDODI

Swyddog Arweiniol: Catrin Evans

Enw: Catrin Evans

Swydd: Uwch Swyddog Perygl Llifogydd

Dyddiad: 30/06/2023

Rydw i'n argymhell bod y cynnig:

- Yn cael ei roi ar waith heb unrhyw newidiadau
- Yn cael ei roi ar waith gan ystyried y camau lliniaru sydd wedi'u hamlinellu
- Yn cael ei wrthod oherwydd effeithiau negyddol anghymesur y bydd y cynnig yn eu cael ar grwpiau gwarchodedig neu oherwydd anfantais economaidd-gymdeithasol

Cymeradwyaeth y Pennaeth Gwasanaeth/Cyfarwyddwr: Stephen Williams

Enw: Stephen Williams

Swydd: Cyfarwyddwr Gwasanaeth – Trafnidiaeth, Gorfodi a Buddsoddi Strategol

Dyddiad: 07/08/2023

Cyflwynwch yr asesiad effaith yma gydag unrhyw Adroddiadau i'r Cabinet / Uwch Reolwyr y Cyngor.